

Seat No. : _____

AD-114

April-2023

B.A., Sem.-VI

CC-313 : Gujarati

(સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ સૂચવે છે.

1. શબ્દની શક્તિ કેટલી છે ? તેના પ્રકારોની સમજૂતી આપો. 14
અથવા
શબ્દની શક્તિ એટલે શું તે જણાવી લક્ષણાના પ્રકારોની વિગતે નોંધ આપો. 14
2. કોઈપણ બે નોંધ લખો : 14
 - (1) કાવ્યમાં અલંકાર
 - (2) કાવ્યમાં કલ્પન
 - (3) કાવ્યમાં પ્રતીક
 - (4) કાવ્યમાં પુરાકલ્પન
3. ટૂંકીવાર્તા, નાટક અથવા સોનેટ – કોઈ એક સાહિત્ય સ્વરૂપ સમજાવો. 14
4. વિવેચનના પ્રકારો દર્શાવી વિવેચનની પદ્ધતિની સમજૂતી આપો. 14
અથવા
નોંધ લખો : 14
 - (1) અભિવ્યક્તિ અને પ્રત્યાયન
 - (2) ભાવચિત્રી પ્રતિભા – કારચિત્રી પ્રતિભા
5. યોગ્ય વિકલ્પ શોધો : (કોઈપણ સાત) 14
 - (1) મુખ્યાર્થ અથવા વાચ્યાર્થ શબ્દ કઈ શક્તિ સાથે જોડાય છે ?
 - (a) લક્ષણા
 - (b) વ્યંજના
 - (c) અભિધા
 - (d) તદ્દયોગ

- (2) પ્લેટો અને એરીસ્ટોટલ સાથે કયો સિદ્ધાંત સંકળાય છે ?
 (a) અનુકરણ (b) અલંકાર
 (c) અનુભૂતિ (d) અભિવ્યક્તિ
- (3) માત્રામેળ અને અક્ષરમેળ એ શું છે ?
 (a) કલ્પન (b) અલંકાર
 (c) છંદ (d) પ્રતીક
- (4) રઢીફ અને કફિયા કયા સ્વરૂપની ઓળખ છે ?
 (a) ગઝલ (b) ખંડકાવ્ય
 (c) ગીત (d) સોનેટ
- (5) સંઘર્ષ કયા સ્વરૂપની અનિવાર્યતા છે ?
 (a) નાટક (b) નિબંધ
 (c) નવલિકા (d) નવલકથા
- (6) સર્જક પાસે અપેક્ષિત પ્રતિભા કઈ ?
 (a) ભાવચિત્રી (b) કારચિત્રી
 (c) વિવેચન (d) ભાવન
- (7) આદાનપ્રદાન, આવાગમન, સંક્રમણ એટલે
 (a) કલ્પના (b) પ્રત્યાયન
 (c) અનુભવ (d) શૈલી
- (8) આમાંથી વિવેચનની પદ્ધતિ કઈ છે ?
 (a) તુલનાત્મક (b) અર્થઘટન
 (c) રસદર્શન (d) વર્ણન
- (9) શુદ્ધા અને ગૌણી એ શેના પેટા પ્રકાર છે ?
 (a) વ્યંજના (b) લક્ષણા
 (c) અભિધા (d) અનુકરણ
- (10) અર્થઘટન, મૂલ્યાંકન, રસદર્શન, વર્ણન વગેરે શું છે ?
 (a) વિવેચનના પ્રકાર (b) સર્જન
 (c) ભાવન (d) વિવેચનની પદ્ધતિ
- (11) પૌરાણિક પાત્રો, પ્રસંગો, આજના સંદર્ભે યોજાય ત્યારે શેનો વિનિયોગ થયો કહેવાય ?
 (a) કલ્પન (b) પ્રતીક
 (c) ગેયતા (d) પુરાકલ્પન
- (12) કશાકનો સંકેત, કશાકનું ચિહ્ન એટલે શું ?
 (a) કલ્પન (b) પુરાકલ્પન
 (c) પ્રતીક (d) છંદ